

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2023/1136,**8. juuni 2023,****mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Nigeri relvajõudude toetamiseks surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitseotstarbelise varustusega**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ⁽¹⁾ loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 kohaselt selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.
- (2) Nigeri Vabariigil on tähtis roll määrava tähtsusega piirkondlikes, Euroopa ja rahvusvahelistes algatustes, mille eesmärk on tugevdada Sahelis rahu ja arengut, muu hulgas Sahelit käsitlevas liidu integreeritud strateegias, Saheli koalitsioonis, Saheli piirkonna julgeoleku- ja stabiilsuspartnerluses (P3S) ja Saheli alliansis. Rahvusvaheline üldsus, sealhulgas liit, on viimasel ajal teinud märkimisväärsed jõupingutusi, et toetada Nigeri Vabariiki tema terrorismivastases võitluses.
- (3) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja sai 10. juunil 2022 Nigeri Vabariigilt taotluse, et liit abistaks Nigeri relvajõude (*Forces armées nigériennes* – FAN) olulise varustuse hankimisel, et suurendada Nigeri õhujõudude (*Armée de l'air du Niger* – AAN) lähiõhutoetuse võimet. 4. aprillil 2023 saadi Nigeri Vabariigilt muudetud taotlus, mis kajastas liidu poolt 2023. aasta veebruaris läbi viidud vajaduste hindamise tulemusi.
- (4) Käesolevat otsust, mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Nigeri relvajõudude toetamiseks surmava jõu kasutamiseks mõeldud kaitseotstarbelise varustusega, täiendab nõukogu otsus (ÜVJP) 2023/1137 ⁽²⁾. Neid kahte otsust tuleks rakendada samal ajal, kuid hallata eraldi.
- (5) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ⁽³⁾ ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

⁽¹⁾ Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

⁽²⁾ Nõukogu 8. juuni 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/1137, mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Nigeri relvajõudude toetamiseks (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja*, lk 85).

⁽³⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

- (6) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriigi põhimõtet ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Nigeri Vabariiki (edaspidi „toetusesaaja“).
2. Abimeetme eesmärk on suurendada Nigeri relvajõudude (*Forces armées nigériennes* – FAN) suutlikkust kaitsta Nigeri Vabariigi territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ning paremini kaitsta tsiviilelanikkonda, sealhulgas kasvava terrorismiohu eest, järgides täielikult asjaomast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust.
3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmega õhk-maa-tüüpi laskemoona (ML4 sõjaliste kaupade ühises ELi nimekirjas) andmist helikopterite MI-35 ja MI-171 jaoks.
4. Abimeetme rakendamist täiendavad tegevused, et tagada õhk-maa-õhk-laskemoona nõuetekohane kasutamine, hooldamine, ladustamine ja seire, mida rahastatakse otsuse (ÜVJP) 2023/1137 kohaselt.
5. Abimeetme kestus on 30 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ettenähtud lähtesumma on 4 702 998 eurot.
2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korrale.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.
2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped sisaldavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:
 - a) Nigeri õhujõud järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;
 - b) abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks see anti;
 - c) abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu olelusringi jooksul;

- d) abimeetme raames antud vara ei lähe selle olulusringi lõpus kaduma ega anta seda ilma otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on kõnealustes kokkulepetes kindlaks määratud.
3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme alusel toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga, järgides terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.
2. Artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi viib ellu *Défense Conseil International* – DCI Group.

Artikkel 5

Seire, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb seiret toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Nimetatud seiret kasutatakse selleks, et suurendada teadlikkust artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi Nigeri õhujõudude poolt.
2. Varustuse ja varude tarnimisele järgnev kontroll korraldatakse alljärgnevalt:
- a) tarne kättesaamise tõendamine, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad omandiõiguse üleminekul tarnesertifikaadid;
 - b) tegevusaruandlus, mille puhul toetusesaaja esitab abimeetmest antud varustuse, teenuste ja taristu abil läbiviidud tegevuste kohta igal aastal aruande seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee ei pea seda aruandlust enam vajalikuks;
 - c) kohapealne kontroll, mille puhul toetusesaaja annab kõrgele esindajale taotluse korral kohapealse kontrolli tegemiseks vajaliku juurdepääsu.
3. Pärast abimeetme lõpuleviimist teeb kõrge esindaja lõpphindamise, et analüüsida, kas abimeede on artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamisele kaasa aidanud.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuu kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

*Artikkel 7***Peatamine ja lõpetamine**

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.
2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib samuti soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

*Artikkel 8***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Luxembourg, 8. juuni 2023

Nõukogu nimel

eesistuja

M. MALMER STENERGARD
